

školoViny

Ročník: 6

číslo: 1

Školský rok: 2008/ 2009

Časopis žiakov Základnej školy Parchovany

Pod stromčekom Vám prajeme aspoň 365 darčiekov a v každom z nich jeden krásny a šťastný deň

Dobri anjeli našej školy

Obsah

Uvodník	4
Vianoce prastarej mamy	5
Sneženie, Malá ryš a pieseň	6
Mikuláš	7
Anketa	8
Morské oko	9
Emo	10- 11
Jeseň v škole	12
Mladý záhradkár	13
Ako som sa stretla s Rumunmi	14
Program rozvoja osobnosti	15
Branné preteky	16
Haloweensky kameval	17
Multiinštrumentálna show	18
Lesnícky náučný chodník	18
Cardášová princezná	19
Romano slovos	20
Pororo- pierko	21
Vianoce	22
Vianočná škola	23
Babenka	24
Test	25- 26
Čínsky horskop	27
Ormaľovanka	28
Ozdoba zeme	29
Vtipálek	30
Kupón dovolenka	31
Veselé Vianoce	32

Úvodník

Opäť sú tu najkrajšie sviatky roka, opäť sa chystáme na rozbičku so starým rokom a na víťanie nového roka. Pri tejto príležitosti si vymenujeme darčeky, odznie veľa vinšov a želaní, slov úprimných i plných nádeje na lepšiu a krajšiu budúcnosť. Opäť je tu čas, keď v dome vládne ruch, všade sa upratuje, varí a pečie, vonia vanilka a medovničky. Vo vzduchu akoby viselo tajomstvo. Čaro Vianoc je ukryté v nás, v tom, že máme viac času pre svojich blízkych a priateľov. Sme k sebe navzájom pozornejší, ba aj nervozita a zhon sú akési milšie, ľudskejšie. Na zázraky už dávno neveríme, no tajomstvo týchto dní nás opartáva stále: do peňaženky si rok čo rok odkladáme rybie šupiny, prekrájajeme jablká, hľadajúc hviezdu, sledujeme sviečku v orechovej škrupine zvedaví, kam až nás vietor zaveje, podľa odliatku olova pokúšame hádať, čo nám osud nacystal. Vymýšľame vinše na pohľadnice, lámeme si hlavu nad tým, čo komu a za čo kúpiť, ako darček čo najoriginálnejšie zabaliť. Nepochybné najviac poteší vlastnoručne zabalený darček či vlastnoručne zhotovený pozdrav. Takým darčekom je pre vás aj náš časopis. Porozpráva vám príbehy vianočné i všedné, ukáže vám naše malé radosti i veľké chvály, no i to, čo musíme napraviť v tomto božom čase. Veríme, že náš časopis prispeje svojou troškou k pokojnému prežitiu týchto požehnaných sviatkov.

Želáme vám, aby nasledujúce dni boli plné jasů a lásky, pohody a príjemných chvíľ. Aby ste v pokoji a radosti zvládli všetky svoje povinnosti.

Krásne Vianoc!

.....
Školoviny: adresa redakcie: ZŠ Parchovany 462, 076 62, redakčná rada:
šéfredaktor: Mgr. Ján Bača, redaktori: Patricia Tóthová, Kristína Šepeláková,
Lukáš Trella, Dominika Dombajová, Veronka Imackiová, Sidónia Kvmocová,
Lucia Paulišňová, Lucia Stašová, Michaela Trellová, Barbora Imackiová

Vinšujeme vám

Letí k Tebe darček z neba, je v ňom všetko, čo Ti treba. Šťastie, pokoj, láska, neha Ježiško má rád aj Teba. Každú slzu - kvapôčku, premení on na vločku. Ježiškovi pošeprem, nech ti na vianočný deň, splní ten najtajnejší sen.

Ak láska topí ľad, čo pani Zima vyčarila, ak dá človek viac, čo v sebe skrýva, ak viadrne všade ticho a počut len praskať mráz, padajúce vločky a v detských očiach je vidieť jas, tak prišla doba, keď každý pre každého má pár prívetivých viet, pre ten zázrak Vianoc a nad čaro Vianoc nič krajšieho niet!

Na stromčeku sviečka svieti, pokoj, šťastie nech k Vám letí. A keď rozžiaria sa Vaše tváre, by hojnosti ste mali stále. Nový rok nech pomaličky vsunie šťastie do kapsičky, aby nespravili ste chybný krok, pre celučký ďalší rok.

Prajem vám krásne a veselé Vianoce. Nech sú sviatkami plnými lásky, pokoja a oddychu. Nech je vaše srdce obklopené láskou všetkých blízkych a žiari šťastím jasne ako betlehemska hviezda. Nech pod stromčekom nájdete veľa darčiekov, ktoré vás pri srdiečku zohrejú a zažijete chvíle, na ktoré budete vždy s úsmevom spomínať.

Tisíce drobných hviezdíčiek žiari na konári, do uzla vianočných pesničiek vpleta sa tisíc prianí. Dajme si pod stromček úsmev, čo slzy stiera a rany hojí kus dobrej vôle súcitu, veď to všetko tak málo stojí.

Prajeme vám, nech sa zažne láskou, nehou srdce každé, nech ste všetci doma spolu, nech nechýba nik u stolu, nech prežijete všetky budúce dni v šťastí, vospdok po celý rok.

Vianoce prastarej mamy

Tešíte sa na Vianoce? Túto otázku počujeme zovšadiaľ. Takmer každý na túto otázku odpovie: „Ano, samozrejme, veď sú to tie najkrajšie sviatky v roku.“ Ako prežívali ľudia Vianoce kedysi, tak na to som sa spýtala svojej prababky Anury Tóthovej (95!). Prvé Vianoce, na ktoré si spomenula, boli Vianoce niekedy tesne po 1. svetovej vojne. Aké teda boli Vianoce vášho detstva babka?

„Bula to česka doba. Kračun nebul tedi taki bohati jak teraz. I darunki buli skomni. Češili me še i z jablučka, oriška, ale najvecej z dobroho kolačka- kračunika. Ten še pik lem na šviatki.“

Vianoce tedi buli take vešeľše jak teraz. Bars me še češili zo stromika. Stromiki še tedi robili lem zo žitnej slami. Nestali na žemi, jak teraz, ale še višali ku padlašu / ku povale!. Na stromik me tedi višali lem orechi, jabluka. Z jarnoku me kupili medovniki. Stromiki z lesa me začali davac až neskoši.

Pod obrus še davalo zamo, žebi še šickoho urodzilo. Pod stolom bula slama. Ta slama bula rozmetana po chuži až do trecoho dňa. Večera še nezačala dokedi neprišli chlopi z maštalni. Vecka me poklikali okolo stola a me še modlili. Tak še začala svata večera. Varili me zo šickoho kus. Polivku me mali hubovu. Vecka bula repa s octom. Riba še tedi nejedla. Namesto nej me mali bobal'ki s makom, so sirom i s kapustu. Vecka me išli na polnočnu omšu.

Mali me tedi u rodzine katolikov i rusnakov. Bul taky zvuk, že na Viliu prišli rusnaci gu nam a na Tri krale me zaš išli mi gu nim. A tak me mali šviatki vlastne dvaraz.

Sneženie

O mesiac je zima,
čas, keď sa teší každý z nás.
„Napadne sneh bielučký!“
Všade počuť ohlasy.
Bude veľká guľovačka!
Pre chalanov je to hračka
Snehuliak a postavíme,
k nemu ďalších dostavíme.

Malá myš a pieseň

Jedna malá myš bežala pozdĺž rieky Salzach. Márne sa pokúšala zaliézť do nejakej diery, pôda bola zamrznutá. Takto dobehla až do dediny. Mala šťastie. Práve keď postála pred dedinským kostolom, odchýlili sa dvvere. Pán farár vychádzal von. Rozmýšľal nad kázňou, a tak si vôbec nevšimol, ako myš vzkĺzla dnu. Konečne mala strechu nad hlavou. Keď sa trochu upokojila, dostala obrovský hlad. Lenže v kostole nie je ani kuchyňa, ani komora s jedlom. Márne hľadala! Celkom zúfalá oddychovala pri organe. ... Keď tu zrazu! ... To by mohla byť koža! Hm, lepšie ako nič. A myš jedla a jedla. Keď mala brucho plné, spokojne zaspala. Nasledujúce ráno chcel organista hrať na omši. Lenže organ nevydal zo seba žiaden tón, iba „pffff“. Organista horekovoval: „Práve pred Vianocami sa mi pokazil organ. Keby som mohol zahráť aspoň jednu pieseň!“ Tu si spomemul na svoju báseň o Vianociach. Priniesol ju a pán farár na ňu vymyslel melódiu. Deti sa ju naučili spievať s doprovodom gitary. Stalo sa to v roku 1818 v jednej malej dedinke v Rakúsku. Organista sa volal Franz Gruber a farár Joseph Mohr. Názov piesne už iste všetci tušíte. A verím, že si ju počas vianočných sviatkov radi zaspievate.

M I K U L Á Š

„ Vitaj svätý Mikuláš, aký veľký batoh máš. Nameraj nám z koša toho a nie málo, radšej mnoho.“

Veru aj také krásne básničky som si vypočul ja, váš Mikuláš. Radosť, ktorú som videl vo vašich očiach, tak tú by som deti nevynechal ani za ten plný kôš darčiekov, čo som vám priniesol. Darčeky sa samé pýtali z koša von. Ešte stále sa neviem vynachudovať nad tým, koľko krásnych básničiek o mne viete. A ako nádhere o mne spievate, ako malí, ale i trochu väčší, anjelici. Tohto roku ma poslúchali aj moji čerti, takže vás azda veľmi nevystrašili. Ved' by ste si to ani nezaslúžili. Dokonca, a to bolo na všetkom to najzaujímavejšie, vás chválili aj všetci učitelia. Dúfam, že mi neklamali! Prešiel som sa aj vašou krásnou dedinou. Strelol som veľa dobrých ľudí- ani čertov sa nebáli. Prijali ste ma srdečne moji milí a tak vám teda sľubujem, že o rok som tu zase.

ANKETA

Na našej škole sa v tomto školskom roku objavil nový fenomén- spojené hodiny telesnej výchovy žiakov 8. a 9. ročníka. Tak sme sa ich spýtali, ako sa im pozdáva táto novinka.

Akí je váš názor na spojené hodiny telesnej výchovy?

Som rada, že máme spojenú telesnú, konečne hráme dobrý basketbal

Monika 9.

Keď sme boli sami, bolo nás málo, chýbalo napätie, teraz je to oveľa zaujímavejšie a viac súťažime

Simon 9.

Nie je to najlepšie, deviataci vždy vyhrávajú, ale keď je nás málo...

Marcel 8.

Myslím si, že je to dobré, aj keď v basketbale vyhrávajú deviataci. My sme zase lepšie vo volejbale. Nemôžeme však byť celkom dokonalí

Mirka 8.

Podľa môjho názoru sa hodiny Tv dosť zmenili. Výhodou je, že sme ako družstvá vyrovnane, aj keď deviatačky sú trochu lepšie. Konečne si teda môžeme poriadne zahrať. Nevýhodou je, že napríklad pri hode kriketovou loptičkou trvá poriadne dlho kým sa dostaneme na rad

Šárka 8.

Pre chlapcov to má viac pozitív, najmä pre hry a lepšie porovnanie výkonov a je to výborná pozitívna motivácia

V. Mašlár, uč.

Pozitívny je hlavne väčší počet hráčov pre hry, negatívny je pokles bojovnosti u dievčat 8. ročníka, keďže častejšie prehrávajú

J. Štecinová, uč.

morské oko

Prírodné jazero Morské oko sa nachádza v hlbokých bukových lesoch Vihorlatu. Morské oko leží v nadmorskej výške 618 m. Jeho dĺžka je približne 750 m a hĺbka 25 až 28 m. Napája ho 6 potokov a niekoľko periodických tokov. Z Morského oka sa môžete vybrať náročnejšou 4 km trasou s prevýšením 400 m až na Sninský kameň. Odmenou je nádherný výhľad na krajinu údolia Cirochy, Vihorlatské lesy a Východoslovenskú nížinu.

Tento skvost prírody sme sa rozhodli navštíviť aj my, „skúsení morskí vlci“. Po náročnej ceste, počas ktorej nás zaujal najmä tajomný kaštieľ, sme ho konečne uvideli- krásne Morské oko plné rýb. Svoj názov si naczaj zaslúži. Učarovalo aj pani maliarke, ktorá prišla zvečniť jeho krásu až z Ukrajiny. Po obhliadke sme sa vydali na cestu späť. Čakala nás ešte super opekačka a cesta domov. Túto akciu zorganizovalo CVC v Trebšove, za čo mu veľmi pekne **ďakujeme**.

Co je to EMO?

Výraz emo sa začal používať v polovici 80- tých rokov pre hudobný štýl inšpirovaný vtedajšou washingtonskou scénou.

Keď sa hudba koncom 90. rokov dostala do povedomia širšieho publika, začalo slovo naberať ďalšie významy. Pôvod výrazu samého je nejasný. V roku 1985 členovia skupiny Rites of Spring poznamenali v interview pre časopis Flipside, že ich niektorí fanúšikovia začali označovať ako "emo", údajne podľa emócií-pocitov, ktoré kapela ukazovala pri svojich vystúpeniach. V dnešnej dobe je slovo emo používané v širšom význame, a je často považované za skratku slova "emotívny"- pociťový, citlivý. Po roku 2000 začali hudobné kapely ako Dashboard Confessional popularizovať dramatickejší a osobnejší "emo" štýl, ktorého texty ďaleko viac oslovovali teenagerov, po prvýkrát zakúšajúci životnú a vzťahovú frustráciu. Spolu s tým začala byť hudba známejšia a "emo" začalo byť okolím používané ako termín pre prehnaný smútok či ublíženosť. Na fanúšikov potom často mierili vety ako "nebuď tak emo" či "vzmuž sa, emo decko" vyjadrujúci dojem, že sa berú príliš vážne. Keď začali veľké vydavateľstvá zaraďovať, predávať kapely ako "emo", postupne sa zjednotili i spočiatku rôzne štýly ich prezentácie. Ako emo sú označované dva rôzne štýly obliekania. Prvý vychádza z "indie emo"- scény 90. rokov a ma väzby na indie rock a punk-rock. Zahnuje oblečenie obnoseného vzhľadu, typicky v khaki farbách. Trička bývajú menšie, s obrázkami v štýle 80. rokov. Tašky a batohy bývajú zdobené zicherkami a odznakmi rôznych kapiel. Druhý populárny štýl je tmavší a vyznačuje sa narovnanými vlasmi nafarbenými na tmavo (typicky čiernou, červenou, alebo nejaký neprirodzený odtieň tmavej farby). Muži nosia ženské nohavice, obvyklý je piercing pier či obočia a tmavý make up (u žien i mužov; najvýraznejšia je čierna ceruzka na oči, ale vyskytujú sa aj červené očné tieňe). Častým doplnkom sú okuliare s tlstými tmavými obrúčkami, ktoré občas nosia i jedinci, ktorí okuliare nepotrebujú. Obľúbenou obuvou sú čierne alebo skate boty. Aj keď sa "emo" označuje ako obliekanie a postoje fanúšikov emo

scény, tak aj pôvodný hudobný štýl, sú od seba tieto dva významy značne vzdialené. Emo ako hudobný štýl dlho predchádza slangovému označeniu "emo". Súčasne je mnoho dnes aktívnych hudobných kapiel označovaných ako "emo" zväčša len pre to, že ich štýl obliekania a postoja sa zhoduje s významom slangového výrazu. Častým stereotypom je asociácia ema so seba-poškodzovaním, hlavne podrezávaním zápästí. To je do značnej miery spôsobené "emo" textami, ktoré o seba-poškodzovaní nemálo hovorila.

Mali by ste teda najprv popremýšľať, kde su hranice medzi hudobným štýlom a chorobným seba-poškodzovaním. Co je lepšie mladý veselý človek alebo vlasatý čierny prízrak s dorezanými rukami. My vám dávame možnosť porovnania:

Co na to psychológ:

Pôvodným zámerom štýlu Emo bolo prostredníctvom hudby vyjadrovať emócie- pocity, nesúhlas s umelými – neúprimnými úsmevmi. Boli za ochranu prírody. Nesúhlasili s užívaním drog, uprednostňovali vegetariánstvo. Vôbec nevzývali k seba-poškodzovaniu ani nepropagovali smrť. Ak teda chcete byť emákni- akými vlastne? Posurfujte si po internete a považujte nad tým. Ci ste za to, čo bolo pôvodné- teda za život a otvorené vyjadrovanie emócií, alebo chcete byť tými často smutkám sa podobajúcimi ľuďmi, ktorí sú proti životu a odmietajú sa z neho tešiť. Alebo sa vám páci len vzhľad s typickým účesom a načierno namaľovanými očami. Verím, že sa rozhodnete správne a budete pri výbere svojich idolov múdri a opatní. Mgr. A. Vargová

JESEŇ V ŠKOLE

Začalo sa to ako vždy. Ako prvé vzlietli šarkany. Ich domovom sa stali takmer všetky steny našej školy. Tie najvysmiatejšie sa usadili nad radom novúčičkových domčekov tých najrozmanitejších farieb. Potom sa v korunách stromov objavilo zlato- odtiene žltej, červenej, ba aj nefalšovanej zlatej farby. Pod stromami ticho oddychovali bábiky zo šúpolia. Obdivujúcim pomaly rozprávali príbeh detskej fantázie. Nakoniec sa zo záhrad veselo prikotúľali melóny- žlté, biele, červené. Detské ruky im opatrne otvorili oči i ústa. Niektoré dokonca vycerili aj zuby, usmiali sa, dokonca aj vystrašili.

Mladý záhradkár

Dňa 6. októbra 2007 sa konal v Piešťanoch 1. ročník celoslovenského kola vedomostnej súťaže detí - "Mladý záhradkár". Súťaže sa zúčastnilo 57 detí z okresov: Komárno, Galanta, Trnava, Bratislava-vidiek, Senica, Trebišov, Stará Ľubovňa, Považská Bystrica, Liptovský Mikuláš.

Tejto súťaže sa zúčastnil aj náš spolužiak Simon Chzaser zo 7. ročníka. Obsadil 33. miesto spomedzi detí z celého Slovenska. Je to veľký úspech, preto sme sa ho spýtali na jeho pohľad na túto súťaž:

V prvom rade by sme ti chceli poľahoželať Simon. Ako si sa vlastne dostal k tejto súťaži?

Dakujem vám. Vždy ma zaujímalo všetko, čo sa deje vonku v prírode a v záhrade. Preto som sa prihlásil aj do záhradkárskoho krúžku. Vedie ma v ňom pán učiteľ Tóth. Jemu vďačím za tento úspech

Co všetko si musel zvládnuť, aby si sa dostal až na celoslovenské kolo záhradkárskej súťaže?

Najprv sme sa na súťaž pripravovali v škole s pánom učiteľom. Na okresnom kole vo Vojčiciach som skončil prvý, a tak som postúpil na celoštátne kolo

Ako prebiehala súťaž?

Súťaž pozostávala z dvoch častí: prvou bol vedomostný test, druhou bolo poznávanie rastlín. Druhá disciplína bola ťažšia.

Zaujalo ťa niečo na tejto súťaži, prípadne v Piešťanoch?

Zaujalo ma najmä to krásne kypelňé mesto a príroda okolo.

A čo súperi? Bol medzi nimi aj nejaký výnimočný talent?

Ani nie. Boli sme veľmi vyrovnaní.

Aké pocity si mal po súťaži?

Čítil som sa veľmi dobre, aj keď som vedel, že výsledok bude určite tesný.

Chceš sa aj naďalej venovať záhradkárstvu?

Ano, samozrejme. Mám rád prírodu a všetko, čo sa v nej deje

Ako som sa stretla s Rumunmi

Moja mamka pracuje v jednej firme. Má kolegov až z Rumunska. Keď som ich počula rozprávať, veľmi sa mi ich jazyk zapáčil. Tu sú niektoré slovíčka:

bani- peniaze	pantaloni- nohavice	frumos- pekry
femea- žena	barbat- muž	luni- pondelok
marti- utorok	miercuri- streda	joi- štvrtok
dineri- piatok	sambătă- sobota	duminica- nedeľa
pane- chlieb	mîine- zajtra	astăzi- dnes
ieri- včera	munkare- jesť	bea- piť
măre- veľa	muk- málo	mulțumesc- ďakujem

Program rozvoja osobnosti žiaka

V spolupráci s Centrom pedagogicko- psychologického poradenstva a prevencie v Trebišove sa začal na našej škole realizovať so žiakmi 8. ročníka zážitkovo- poznávací Program rozvoja osobnosti žiaka. Program pozostáva z piatich sedení, ktoré vedie lektor p. uč. Mgr. Ján Rusnák. Žiaci sa tu oboznámia so zvládaním rôznych komunikačných situácií, s tým, ako vytvoriť v triede a v kolektíve priaznivé klímu. Ako to celé prebiehalo?

- začalo to zoznamovaním, každý sa predstavil
- vyplňovali sme dotazník, ktorý sa týkal medziludských vzťahov v našej triede
- neskôr sme sa rozprávali o našich vzťahoch medzi kamarátmi aj v škole
- na poslednom stretnutí sme si písali a rozprávali sa aké vlastnosti by mal mať náš priateľ?
- posledne sedenie sa skončilo tak, že sme dostali za úlohu vypísať svojich najlepších priateľov
- posedenia s pánom Rusnákom sa nám veľmi páčili

branné preteky

Koniec októbra je na našej škole už tradične časom „brannej pohotovosti“, pretože sa strhne nami tak obľúbená akcia- branné preteky. Celý týždeň vyzeral veľmi príťažlivo, keďže v pondelok sme tu mali „oravskú multiinstrumentálnu show“, o ktorej píšeme na inom mieste. Vďaka Bohu táto show aspoň trochu narušila inak bežný nudný deň, keďže trvala iba niečo vyššie hodiny. V utorok sme mali teoretický nácvik branného cvičenia. Na druhý deň nastal náš obľúbený braný deň. A potom nás už čakali iba dva dni prázdnin a víkend

Všetko sa to začalo, ako tradične obhliadkou trate. Pozostávala z niekoľkých stanovíšť. Začalo sa to na ihrisku, kde sme predviedli svoje strelecké umenie. Okolité vtáčstvo bolo dosť múdre na to, aby sa skrylo, takže sa to zaobišlo bez zbytočných obetí. Pokračovali sme v streľbe na kôš. Ten kôš bol buď prívysoke, alebo príďaleko, dokonca sme začuli, že niektorým sa zdalo, že sa aj hýbal. Triafanie fliaš na presnosť celkom ušlo. Výborné bolo aj „kaskadérske stanovisko“ pre bicyklistov, aspoň bol dostatok ranených na prenos na nosidlách. Zakončili sme to hodom granátom. Pán učiteľ, neposúvajte nám to smerom dozadu, ale radšej dopredu! Po tomto všetkom sme sa s posledných síl rozbehli k cieľu. Ci už menej alebo viac spokojní so svojim výkonom aj tak sme všetci skonštatovali, že akcia je to naczaj výborná. **Dakujeme!**

HALLOWEENSKY KARNEWAL

Tak to bola naczajstná pecka. Výborná hudba, svetelné i dymové efekty, super zábava všetkých zúčastnených, učiteľov nevynímajúc. A to sme vymenovali iba niekoľko superlatívov, ktoré mala táto halloweenska párty. Všetci sa perfektne bavili, dokonca aj my starší. O nás starších pšem preto, lebo naše prvé reakcie boli dosť rozpačité. Keď nám o tom Biba, predsedníčka školského parlamentu povedala, iba sme nevernacky krútili hlavami. Navliecť sa do masiek a tancovať v telocvični sprváknmi, bože! No už samotná príprava masiek veľmi zmenila náš názor. Bola to veľká zábava. A keď zazneli prvé tóny hudby, nedôvera opadla a začala sa skvelá zábava.

MULTIINŠTRUMENTÁLNA SHOW

Verili by ste, že aj jeden človek dokáže urobiť nacojajstnú show? Dokáže. A nemusí to byť žiadna známa osobnosť. Stačí na to niekoľko ľudových nástrojov, obyčajný očovský kroj a jeden dobrý človek, ktorý verí v silu ľudových tradícií. A my sme mali to šťastie, že k nám až z ďalekej Očovej takýto človek prišiel. Nie, nebol to Matej Bel ani žiadny z jeho potomkov. Volá sa pán Anton Budinský. Predviedol nám hru na rôznych hudobných nástrojoch- na fujare, gajdách, drumbli, pastierskej píšťale, či lesnom rohu. Len škoda, že tým bičom nepleskol, to by bola paráda. Možno nabadúce.

Lesnícky náučný chodník- park Parchovany

Nie, nie je to Morské oko ani žiadne tatranské pleso, je to náš park s rybníkom uprostred. Naša škola a obecny úrad v spolupráci so š. p. Lesy SR vypracujú spoločný projekt- Lesnícky náučný chodník. Viac sa dozviete na webe školy: www.zsparchovany.sk.

čardášová princezná

Nádherná opereta Imre Kalmána Čardášová princezná sa práve začala. Keď sa rozvorila opona na náš veľký úžas sedel pri stáliku na javisku sám Peter Dvorský. Jeden z piatich najlepších svetových tenorov priamo pred nami. Nevedeli sme sa obzerať, kedy konečne zaspieva. Mäkký „slnecný tenor“ sa konečne ozval. Nechali sme sa unášať lyrickým čarom a lahodnou farebnosťou jeho hlasu. Oveľa väčším prekvapením však boli výkony ostatných spevákov. Ziatil najmä Filip Túma, ktorého herecké a spevácke výkony boli fantastické, rovnako ako aj výkony hlavných predstaviteľiek - Silvy a Stázi. Najviac sme sa nasmiali na hlavnom čašníkovi Míškovi, alias Róbertovi Sudíkovi, na grófovi Bonifácovi v podaní už spomínaného F. Túmu. Za amienku stojí aj knieža Leopold v prevedení nestarnúceho J. Uradníka. Predstavenie bolo tak fantastické, že zatienilo aj slávne Tesco. V rozhovore cestou z divadla sme si ho takmer nevšimli. A tak konečne zvíťazila kultúra.

Romano slovas *Rómske slovo*

Zámená / Zamenos

Dnes nebudeme skloňovať, pretože v rómsčine sa zámená neskloňujú. Naučíme sa najfrekventovanejšie tvary rómskych zámen.

Ja- tu	ty- ov	on- ov	ona- oj	ono- oj
My- damen	vy- on	oni- on		

Môj- miro	tvoj- tiro	jeho- tiro	jej- lakeri
Náš- amaro	váš- tiro	ich- lengero	

Rómsčina podobne ako angličtina nemá vykanie. Tvar zámena vy sa využíva iba ako množné číslo.

Ten- tu	tá- oki	to- kada
Kto/ ktorý- ko	čo- so	aký- savo
Imý- aver	taký istý- kaiso	čí/ čia/ čie- kaskero
Každý- savore	sám- me	nikto- niko
Dakto- káva		

Vinšujeme smele:

Vinšujeme smele
Všetkým vesele,
Chudobným vrece
plné na plece,
pastierom kaše
a kravám paše,
svini am žalud'u,
nech tučné budú.

Vinšinas nadras

Vinšinas nadras
savorenge radostno,
žobrakona gornno
verch pro durno,
pascinel kurmin
le gururnenge chaben,
baličo žalud'os,
Thuvle ire.

Pierko

Prváčka Silvia mala veľmi škaredé písmo. Nie a nie sa naučiť písať. Jedného dňa našla vtáčie pierko. Bolo neobyčajné, modré, lesklé a také tvrdé, že sa ním azda dá aj písať. A veru sa dalo. Písalo tak krásne í aj a, b, n, m, že Silvia dostala jednotku. Pierko sa samé rozbehlo po papieri. Prešli dva týždne. Jedného dňa nechala prváčka Silvia otvorené okno. Vetrík jej pierko uchytil a vysmieval sa jej: - Teraz ukáž ako vieš písať, to bolo moje pierko! Máme plakala, prosila. Vetrík uletel. Pierka nebolo, a úlohu bolo treba napísať. Začala teda písať: Ema má mamu, mama má Emu... Rúčka jej pekne písala, akoby aj toto pierko bolo zázračné. - Veď ja som sa to naučila! - Natešene volala Silvia. - Dakujem, vetrík, už tvoje pierko nepotrebujem! A nepotrebovala. Písala najkrajšie z celej triedy. Ze ju to naučilo modré pierko, čo na tom. Hlavné je, že už písať vie.

Pororo

E školačka e Silvia bare džungale irinlahi. Na taj na te sikk'on te irinen. Jekhe diveseste arakhl'a čirklano pororo. Nasťa akarsavo. Sťa sino, sar cakloro, zoralo, de la hi pe laha te irinen. O pororo korkoro našťa pal o papiri. Irinlahi avka šukare : - a , b , n , m hoj e Silvia uštídkerlahi jekhici. Ando jekh dive mukl'a e Silvia ari pharadi e blaka. E balvalori lake uštidiňa o pororo taj palek pe late a salahi-akakruk sikav, sar džanes te irinen! Rovlahi, rovlahi , de e haha! Pe le pororeha čuťa . de e silvia musaj e buti an de skola te irinlahi: la ema hi daj , la da hi e ema ... o vastoro lake šukarc irinlahi, sar te o skolaciko pororo ov lahi parimisakero . - mame džanav šukare te irinen ! - vičinkerlahi e silvia . - pali kerav , balvalori , mango ma tro pororo nakampol ! irinlahi jekh - šukareder maškar savore čavora . sohi pal oda ,hoj la šiňarda o sino pororo ! džanel te irinm, oda hi jekhbeter.

Vianoce

Prajeme Vám Vianoce krásne,
a keď sviečka na Nový rok zhasne,
nech dobrý pocit Vám v srdci zostane,
tiež šťastie a radosť, tá všetkým pľistane.

Bližša sa tie krásne chvíle vianočné,
v láske, šťastí, harmónii prežite ich spoločne.
Nie sú dôležité dary,
ale v novom roku nech sa Vám darí,
zdravie nech slúži k spokojnosti
a dom aby ste mali plný hostí.

Zvončeky už zvonia
a ihličie vonia,
svetlo sviečok mihotavé,
Vianoce k nám prišli práve.
Preto sviatky krásne majte,
v pohode ich prežívajte.

V novom roku všetko naj,
len to po čom túžiš maj.
Šťastie, úspech,
lásku aj smiech,
niekedy aj pokoj,
no a hlavne po celý rok v dobrom zdraví buď!

Hádanky

Sedí pani na kláte
v tmavom, čiernom kabáte.
con
Modrý klobúk, čo celý svet prikyje.
oben

Istá pani len v noci pracuje,
pokiaľ neustane. ačkeivš

Chlapček, žiačik, ty ma znáš,
často so mnou narábaš,
na sedadlách bývam,
strojom hodín hýbavam,
zdbbím devu, panáka
a vtáč ma má storaká,
na jar kvitnem naposledy,
chýbam v dome málokeďy. orep

vianočná škola

Baběnka

Na prvý pohľad by som sa vám zdala ako namyslená moderná babenka.

Sama neviem prečo tak pôsobím, ale som prirodzená aj keď niekedy trochu uletená. Keď ráno vstanem z postele nevyzerám ako normálny človek. Vlasy mi stoja na všetky svetové strany, ako by ma navštívilo 220 voltov.

Sem – tam skôr častejšie sa objaví na mojom ksichíku nejaký ten pupáčik, ako na tvárach všetkých pubertiačok. Ale vôbec ma to netrápi. Moja postava je prišerná. Každý si myslí, že som v pohode, ale to ani zďaleka. Vyzerám ako súdok piva. O mojej bláznivosti, by vám mohli povedať svoje viacerí ľudia. Napríklad moja sesternica a niektoré moje spolužiačky.

Keď príde „čas“, nikdy netrvá krátko. Zabávam celé blízke okolie hlúposťami. Ale neviem, kde sa to vo mne berie. A niekedy na to doplaťím. Vtedy nemám problém vyjadriť svoj názor na veci a ľudí. Horšie je to, keď som v normálnom stave. Som narodená v znamení blíženca, čo svedčí o nerozhodnosti a váhaní. Mám problém vybrať si farbu, ktorá sa mi páči. Keby som mala stávkovať, skrachujem skôr, ako by som začala. Kým by som sa rozhodla, na koho stavím, tak je týždeň po zápase a výherca by svoju výhru už minul.

Ale aj napriek tomu som človek zo zápornými aj kladnými vlastnosťami.

Monika Tutková 9. ročník

TEST

Si dobrý športovec?

Ako často sa venuješ rôznym športom, behu, hram?

- A: Aspoň štyri dni v týždni 10b
- B: 2 dni v týždni 5b
- C: Menej ako raz týždenne 0b

Ako by si charakterizoval svoj vzťah k telesnej výchove?

- A: Ujde to 0b
- B: Je výborná, aj keď iba beháme 10b
- C: Je výborná, až na tie behy 5b

Co urobíš pred zápasom alebo atletikou:

- A: Sedím a čakám 0b
- B: Pred zápasom si zakopem na bránu 5b
- C: Dobro sa rozvičím 10b

Aký je tvoj vzťah k súperovi, ak prehráš?

- A: Neznášam tých, čo nad nami vyhrajú 0b
- B: Uznávam jeho kvality, ak vyhral zaslúžene 10b
- C: Ak prehrám, nezaujímam sa o súpera 5b

Ktoré vlastnosti má podľa mať úspešný športovec?

- A: Mal by poctivo trénovať, dodržiavať zdravú životosprávu, vzdelávať sa 10b
- B: Hlavne by mal trénovať 0b
- C: Mal by stále trénovať, občas aj dodržiavať životosprávu 5b

Vyhodnotenie testu

50- 40b

Si výborný športovec. Sportuješ rád a s plným nasadením. Sportu rozumieš. Vieš, ako správne športovať. Máš kolektívneho ducha. Vieš oceniť aj súpera. Sport je pre teba nielen zábavou, ale aj životnou filozofiou

35- 30b

Si dobrý športovec. Na svete však nie je iba futbal či basketbal. Mal by si sa venovať aj iným druhom športu. Pozor na zdravé športové návyky- rozcvička pred zápasom a podobne. Nezabúdaj, že aj súper je tiež iba hráč

25- 20b

Si rekreačný športovec. Zahráš si ak je to nevyhnutné. Nezabúdaj, že základom každého športu je kondícia, o zdraví ani nehovoriac. Ak ťa nebavia klasické športy, nájdi si ten svoj. Ani taká turistika nie je na zahodenie. Nezabúdaj, že v športe nejde vždy iba o víťazstvo

15- 0b

Tebe už ide vážne o zdravie. Ak sa ulievaš z telesnej, škodíš iba sám sebe. Každá takáto hodina skracuje tvoj život. Počul si už o tom, že aj také bicyklovanie je tiež šport. Tak zober svoj note- bok a sachni na bicykel a poď do prírody. Umb aspoň toľko pre svoje zdravie

1994- **Pes** 1995- **Svíňa** 1996- **Potkan** 1997- **Byvol**
1998- **Tiger**

Pes: Charakterizuje ho nepokoj, ostražitosť, mlčanlivosť a uzavretosť. Je roderý/s pesimista. Prejavuje sa veľkou vnímavosťou a citlivosťou. Rád pomáha iným nezišne.

Svíňa: Je galantná, svedomitá a úprimná. Lahko sa dá oklamať, ovplyvniť. Je inteligentná, občas nešikovná.

Potkan: Je šarmantný. Pôsobí pokojne, vyrovnané, veselé.

Je to však iba zdanie. Vo vnútri sa niekedy ukrýva nepokoj, nervozita, ba aj zlosť. Má rád spoločnosť, je komunikatívny. Svoje problémy si však zásadne necháva pre seba.

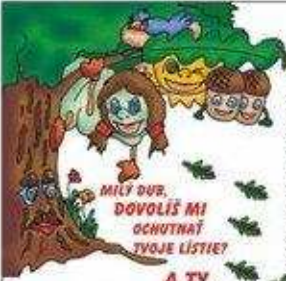
Byvol: Je tichý, trpezlivý, utiaknutý. Pôsobí nenápadne, niekedy neohrabane. Má vodcovskú povahu. Vie byť aj rečníkom. Prejavuje sa mierumilovne, je však tvrdohlavý, neznáša, keď sa mu niečo nečarí.

Tiger: Je nedisciplinovaný rebel. Rád je v popredí. Stavia sa do roby veľkého šefa. Je však veľmi pribojný. Vie byť veľkorysý. Je prirodzená autorita, je ťažké odolať jeho šarmu. Jeho odvaha a odpor voči autoritám hraničí s ľahkovážnosťou.

omal'ovánka

©2000 - Tisková společnost z.s. pro děti.

OZDOBA ZEME

DUB je kráľom lesov. Je symbolom sily, mohutnosti a dlhovekosti. Slovania ho považovali za posvätný. Vysádzali ho na počesť rôznych historických udalostí. V stredoveku sa ľudia báli vyrúbať dub, aby im to neprinieslo nešťastie. Preto mohli niektoré staré duby prežiť dodnes. Najstarší dub na Slovensku má asi 700 rokov. Rastie v obci Dubinné pri Bardejove.

L	E	K	I	C	E	M	C	E	V	A	K	S	A	L	P	C	N	
N	N	E	R	I	N	A	I	Z	N	E	T	R	O	H	I	E	E	
A	I	L	A	L	Y	B	O	T	A	L	Z	C	U	D	E	H	R	M
L	I	M	O	N	K	A	I	M	G	A	V	C	M	T	L	O	Ä	
I	C	O	C	A	K	S	E	A	E	I	E	E	O	A	I	H	L	
Z	E	L	S	M	I	T	I	O	N	T	V	M	K	A	O	K		
A	V	Z	N	O	N	R	V	O	R	E	E	O	A	L	Č	A	Y	
E	O	I	D	A	V	A	I	V	G	C	R	D	I	V	E	K	C	
B	S	T	Z	S	O	V	O	K	I	A	N	O	V	R	J	S	E	
O	E	Y	N	E	B	D	O	A	N	R	I	H	L	Ä	V	Ä	Č	
K	R	S	T	F	U	K	S	I	A	A	C	A	A	M	A	R	T	
C	H	V	B	U	D	Ä	Z	U	R	S	A	J	S	A	K	K	Y	

- CYKLÁMEN JANDDOVEC
- VREŠDOVEC AMARYLKA
- SLEZ HORTENZIA
- NERINA LÁSKAVEC
- KRÁSKA MACHOVKA
- LIMONKA NECHTOVEC
- SARACÉNIA HOREC
- DUB KODKA FOKSIA
- SÁLVIA RUŽA
- CHRÝZANTÉMA ČALIA
- VSTERNICA MEDIK
- ASTRA ČUBOVNÍK
- PICHLIAC HLAVÁČ
- GEORGÍNA ZLATOVÝČ

POMENUJ LÍSTIE STROMOV.

29

Vtippálek

Skótska rodinka pri vianočnom stromčeku:

- Tak detičky, ak ste už darčeky videli, tak ich zabaľte, aby ste ich mali aj budúce Vianoce k dispozícii.

Skótsky Mikuláš navštívi rodinu a prihovori sa deťom:

- Tak, detičky, čo si odo mňa kúpite?

Policajt sa rozhodne, že si ubví vianočného kepra.

Zobral náradie a začal sekať dieru do ľadu.

Odzrazu príde za ním jeden pán a kričí:

- Okamžite prestaňte sekať do toho ľadu!
- Akým právom mi to zakazujete!?
- Právom správcu zimného štadióna!

Keď príde v noci za Tebou veľký chlap s bielou bradou v červenom kabáte a bude Ťa pchať do vreca, tak sa neboj, možno len niekto písal Ježiškovi, že Ťa chce pod stromček...

Janko sa na Vianoce pýta otca:

- Oo, vieš, ktorý vlak najviac mešká?
- Nie, synak.
- No, predsa ten, čo si mi sľúbil minulé Vianoce.

-Viete, prečo chodia Záhoráci do krčmy cez okno?

-Pretože pred dverami sú Vianoce

- Ani jeden známy druh sobov nevie lietať, ale existuje ešte asi 300-tisíc druhov žvých organizmov, ktoré doposiaľ neboli zatriedené. Drvivá väčšina týchto živočíchov sú článkonožce alebo baktérie, ale napriek tomu nemôžeme vylúčiť, že Mikuláš sa preprávaže na lietajúcich soboch.

Kupón dovolenka

Keďže všetci už netrpezlivo čakáme na jeden deň bez skúšania, naša redakcia na to nezabudla a pripravila pre všetkých žiakov, ktorí si zakúpili časopis malý vianočný darček

KUPÓN – DOVOLENKA	
Meno, priezvisko	
Trieda	
Dátum	
Podpis triedneho učiteľa	
Pečiatka školy	

Podmienky použitia kupónu:

1. Tento kupón môžeš použiť iba raz, a to do vydania nového čísla
2. Platí iba na ústnu odpoveď, na jeden vyučovací deň
3. Kupón nesmieš použiť, ak si bol vopred oboznámený, že budeš odpovedať
4. Kupón musíš vopred potvrdiť pečiatkou školy a podpisom triedneho učiteľa
5. Potvrdený kupón musíš vyučujúcemu ukázať dopredu, t. j. na začiatku každej hodiny
6. Kupón sa nesmie kopírovať ani akokoľvek rozmnožovať

Vesele Vianoce

a šťastný Nový rok